QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

S.T.O. PRIM IMĦALLEF JOSEPH AZZOPARDI
ONOR. IMĦALLEF JOSEPH R. MICALLEF
ONOR. IMĦALLEF TONIO MALLIA

Seduta ta' nhar it-Tlieta, 2 ta' Lulju, 2019

Numru 5

Rikors numru 154/19 TA

Fl-Atti tal-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv bin-numru 146/2019 fl-ismijiet:

GLD Services Limited (C – 69228)

v.

Atomos Limited (C – 81785)

u b'digriet tas-7 ta' Mejju, 2019, l-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta tħalliet tintervjeni fl-atti *in statu et terminis*

Il-Qorti:

1. Dan huwa appell imressaq mill-kumpannija eżekutanti GLD Services Limited minn provvediment mogħti mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-13 ta' Marzu, 2019 (minn issa 'l hemm imsejjaħ "id-deċiżjoni

appellata"), li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, laqa' t-talba mressqa minn wieħed mis-sekwestratarji – Satabank p.l.c. – tal-Mandat eżekuttiv fuq imsemmi (minn issa 'l hemm imsejjaħ "il-Mandat") u ħassritu, biss safejn jolqot lill-istess bank sekwestratarju, u ħallietu fis-seħħ għall-bqija;

2. Il-kumpannija appellanti GLD Services Limited (minn issa 'l hemm imsejħa "l-appellanti") kienet kisbet il-ħruġ tal-Mandat fl-4 ta' Frar, 2019, u dan fuq is-saħħa ta' titolu eżekuttiv magħmul minn kuntratt pubbliku ta' kostituzzjoni ta' debitu tat-18 ta' Jannar, 2019, li bih il-kumpannija eżekutata Atomos Limited (minn issa 'l hemm imsejħa "is-sekwestrata") iddikjarat lilha nnifisha debitriċi ċerta u likwida tal-appellanti fis-somma ta' miljun u seba' mija u sitt euro (€ 1,000,706) indikata fl-imsemmi att nutarili, rappreżentanti l-import ta' żewġ kambjali ġirati favur l-appellanti[1]. L-appellanti irrendiet l-imsemmi kuntratt eżekuttiv billi fit-22 ta' Jannar, 2019[2], bagħtet lill-eżekutata ittra uffiċjali għall-finijiet tal-artikolu 256(2) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta. Fl-4 ta' Frar, 2019, l-appellanti talbet u kisbet il-ħruġ tal-Mandat. Fost is-sekwestratarji, kien hemm Satabank (minn issa 'l hemm imsejjaħ "l-appellat") li miegħu s-sekwestrata kellha fondi bankarji depożitati. B'rikors imressaq mill-appellat fit-18 ta' Frar, 2019, inbdew il-proċeduri quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili għat-tħassir tal-Mandat;

[1] Dok "SB8", f'paġġ. 13 – 5 tal-atti
[2] Dok "SB9", f'paġġ. 16 – 7 tal-atti

3. L-ewwel Qorti waslet għad-deċiżjoni tagħha billi għamlet il-kunsiderazzjonijiet li ġejjin:

> *"Rat ir-rikors ta' Satabank Plc tat-18 ta' Frar 2019 li permezz tieghu ppremetta u talab is-segwenti:-*
>
> > *"Illi l-esponenti huwa bank liċenzjat u regolat mill-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta ("MFSA") skont il-liġijiet applikabbli;*
> >
> > *"Illi fl-4 ta' Frar 2019 inhareg il-mandat ta' sekwestru ezekuttiv fl-ismijiet premessi fejn l-esponenti kien indikat bhala sekwestratarju;*
> >
> > *"Illi fil-mandat mertu ta' dan ir-rikors, it-titolu ezekuttiv huwa indikat bhala "Kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu ppublikat fl-atti tan-nutar Joseph H Saydon nhar it-tmintax (18) ta' Jannar, 2019…."*
> >
> > *"Illi mill-mandat mertu ta' dan ir-rikors jidher illi dan il-kostituzzjoni ta' debitu gie rez ezekuttiv ftit granet wara, u dan "permezz tal-ittra ufficjali ref 232/19 tat-tnejn u ghoxrin (22) ta' Jannar 2019";*
> >
> > *"Illi din l-ittra ufficjali giet iffirmata mill-Avv Anthony P Farrugia u jidher li giet notifikata lil Tania Ellul, rapprezentanti tas-socjeta` Atomos Limited, li "tat ruhha b'notifikata fir-Registru tal-Qorti";*
> >
> > *"Illi Tania Ellul hija l-istess persuna li dehret ghan-nom tas-socjeta GLS Services Limited fuq il-kostituzzjoni ta' debitu fuq imsemmi;*
> >
> > *"Illi s-socjeta` sekwestrata ghandha kontijiet mal-esponenti, liema kontijiet komplessivament jikkontjenu fondi f'ammonti sostanzjali;*
> >
> > *"Illi fl-20 ta' Ottubru 2018, l-esponenti ġie milqut minn diversi sanzjonijiet regolatorji fil-konfront tiegħu maħruġa mill-MFSA liema sanzjonijiet kienu jinkludu direttivi ċari u immedjatament infurzabbli li jwaqqfu lill-imsemmi bank milli jkun jista' jirrilaxxa flejjes depożitati miegħu minn depożitanti;*
> >
> > *"Illi dawn is-sanzjonijiet huma maħruġa mill-MFSA bħala l-Awtorità kompetenti ai termini ta' artikolu 4B tal-Att dwar il-Kummerċ Bankarju (Kap. 371 tal-Liġijiet ta' Malta);*
> >
> > *"Illi ai termini tal-artikoli 29(1)(ċ) u (d) tal-Att dwar il-Kummerċ Bankarju (Kap. 371 tal-Liġijiet ta' Malta), l-MFSA, fl-20 ta' Ottubru 2018, ħatret id-ditta ta' awdituri Ernst & Young Limited (EY) bħala persuna kompetenti biex tmexxi l-assi tad-detentur tal-liċenzja, ċioè l-Bank sekwestrat, u tieħu kontroll tan-negozju bankarju fl-interess tad-depozitarji kollha;*

"Illi meta gew originarjament imposit dawn id-direttivi u l-passi regolatorji kollha meħuda fil-konfront tal-esponenti kienu jirrikjedu l-waqfien assolut ta' depożiti minn klijenti tagħhom u restrizzjoni fuq ġbid ta' flus. Dawn id-direttivi gew sussegwentement aggornati u l-Bank esponenti thalla jibda r-rilaxx ta' fondi, pero` dejjem soggett illi kontrolli u verifiki ta' "due diligence" ghal-prevenzjoni ta' hasil ta' flus jigu sodisfatti;

"Illi irid jigi rilevat illi f'dan il-kaz partikolari, is-socjeta` Atomos Limited intalbet tissottometti numru ta' dokumenti sabiex ikunu jistghu jsiru l-kontrolli u verifiki mposti mid-direttivi tal-MFSA, izda s-socjeta` Atomos Limited ipprovdiet dawn id-dokumenti biss fit-12 ta' Frar 2019. Jinghad ukoll illi dawn id-dokument qeghdin jigu ezaminati sabiex jigi determinat illi dawn id-dokumenti jissodisfawx il-kontrolli u verifiki impost ghal-prevenzjoni ta' hasil ta' flus. Ghalhekk, jekk dan il-mandat jithalla fis-sehh, effettivament ser jinhargu fondi mill-Bank esponenti minghajr ma jkunu gew imwettqa l-kontrolli u verifiki mposit mill-MFSA;

"Illi l-esponent huwa marbut b'mod assolut b'dawn id-direttivi u sanzjonijiet maħruġa mill-Awtorità regolatorja skont il-liġi u għalhekk qiegħed fl-impossibbiltà li jirrilaxxa flejjes depożitati miegħu tant li lanqas biss m'għandu sehem jew kontroll fil-ġestjoni tan-negozju bankarju kif tidher li qed tippretendi li għandu s-soċjetà sekwestranti. Kwindi dan il-mandat qed ipoġġi lill-esponenti f'sitwazzjoni fejn min-naħa għandu ordni sabiex jirrilaxxa xi fondi u min-naħa l-oħra jaffaċja s-saħħa regolatorja tar-regolatur bankarju;

"Illi kieku detentur ta' liċenzja bħalma hu l-esponenti kellu jipprova jikser jew jonqos milli jħares jew jimxi skont xi waħda mid-direttivi jew sanzjonijiet imposti mill-MFSA, ossija jirrilaxxa d-depożiti lill-istess sekwestranti kif qed jintalab jaghmel permezz tal-mandat mertu ta' dan ir-rikors, dan jista' jirriżulta f'passi kemm kriminali mibdija mill-MFSA ai termini tal-artikolu 35 tal-Kap. 371, kif ukoll f'miżuri amministrattivi jew dixxiplinari ħorox mingħajr ħtieġa ta' smigħ fil-qorti u dan ai termini tal-artikolu 35A tal-istess Att fil-konfront tal-esponenti. Jinghad ukoll li l-Artikoli 16(2)(b) u (3) tal-Kap 330 tal-Ligijiet ta' Malta jimponu ukoll fuq id-dirigenti tal-esponenti l-obbligu li jobdu direttivi mahruga mill-MFSA, u illi fin-nuqqas jistghu jigu impost multi severi fuq l-istess dirigenti;

"Apparti dan kollu, jekk dan il-mandat jithalla fis-sehh dan imur kontra l-effikaċja u l-eżekuzzjoni ordnata ta' direttivi bankarji bħal dawn li ħarġet l-MFSA kontra l-Bank esponent, u tiġi intralċjata b'mod dirett l-azzjoni regolatorja tal-MFSA. Minghajr dubbju, jekk il-mandat jithalla fis-sehh dan ser idghajjef jew addirritura jgib fix-xejn id-direttivi mahruga mill-MFSA, liema direttivi inhargu sabiex iharsu l-istabbilta` tas-sistema bankarja f'Malta. Dan ikun ifisser illi depozitarji mal-Bank esponenti jkunu jistghu johorgu flejjes minghajr ma jkunu

soggetti ghall-kontrolli u verifiki imposti mill-MFSA, u b'hekk jirnexxilhom jevadu dawn id-direttivi.

"Illi irid jinghad ukoll, illi jekk mandati ezekuttivi ta' kwalunkwe xorta jithallew fis-sehh, ser jikber il-periklu li klijenti tal-Bank esponenti u terzi, bl-ghan li jinhargu flejjes mill-Bank minghajr ma jitharsu d-direttivi tal-MFSA, jikkollaboraw sabiex jinholqu proceduri gudizzjarji sabiex ikun jista' jinhareg xi forma ta' mandat ezekuttiv kontra l-Bank esponenti;

"Illi in vista tas-suespost huwa car illi l-esponent huwa prevenut milli jaghmel dak mitlub minnu ghaliex idejh huma marbuta minn mizuri ta' ordni pubbliku. Certament dawn inħarġu minn min għandu l-awtorità li joħroġhom u jorbtu direttament u mingħajr l-ebda ombra ta' dubju lill-istess Bank. Li l-Bank jottempera ruħu ma' dik li tidher li hija l-kawżali tal-mandat u ossija jirrilaxxa l-flejjes depożitati mal-esponenti huwa reat kriminali u jesponi lill-esponent u diriġenti għall-sanzjonijiet kbar, kif ukoll idghajjef l-awtorita` tal-MFSA li tirregola is-settur bankarju f'cirkustanzi li huma serji u li jirrikjedu l-intervent taghha skond il-ligi;

"Huwa għalhekk li ai termini tal-artikolu 281(1) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta l-esponent umilment jissottometti li fiċ-ċirkostanzi hemm "raguni valida skond il-ligi" sabiex is-sekwestru mertu ta' dan ir-rikors jigi mhassar totalment jew parzjalment. Il-Bank esponenti jippreciza illi fil-mument illi l-verifiki u kontrolli rikjesti u mposti mill-MFSA jkunu sodisfatti, il-flejjes mertu tal-mandat prezenti jkunu jistghu jigu rilaxxati.

"Ghalhekk huwa fil-fehma umli tal-esponenti abbundantament car illi tezisti raguni valida skond il-ligi ai termini tal-artikolu 281(1) tal-Kap 12 sabiex l-mandat mertu ta' dan ir-rikors jigi mhassar totalment jew parzjalment stante illi il-mandat mertu ta' dan ir-rikors kif ukoll, inter alia, iz-zammha fis-sehh u l-implimentazzjoni tieghu, huma kontra l-ordni pubbliku emanenti mill-Kap 371 tal-Ligijiet ta' Malta u direttivi mahruga ai termini ta' l-istess Att.

"Għaldaqstant in vista tas-suespost u tar-raġunijiet oħra li jistgħu jiġu sottomessi mill-esponenti fit-trattazzjoni ta' dan ir-rikors skont il-liġi, l-esponenti umilment jitlob li din l-Onorabbli Qorti għandha tħassar totalment jew parzjalment l-mandat ta' sekwestru odjern fil-konfront tal-Bank sekwestrat[3] *ai termini tad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 281 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta, taht il-proveddimenti kollha li din l-Onorabbli Qorti jidrilha li huma xierqa."*

"Rat id-digriet taghha tat-22 ta' Frar 2019.

[3] *Recte:* sekwestratarju (Kelma ordnata mibdula b'degriet tal-ewwel Qorti tas-6 ta' Marzu, 2019)

"Rat ir-risposta ta' GLD Services Ltd tal-5 ta' Marzu 2019 li permezz taghha wiegbu hekk:-

"Illi dan ir-rikors mhux hlief tentattiv iehor sabiex tinheba l-inkompetenza u l-irresponsabilita' grassa li bihom qed titmexxa il-procedura sabiex jkunu rilaxxjati depositi mal-Bank sekwestratarju sabiex depositi bankarji jkunu rilaxxjati u kredituri bhall-esponenti u ohrajn jkunu jistghu jithallsu liberament.

"Illi huwa iktar minn stramb li dan ir-rikors kellu jsir mill-Bank sekwestratarju u mhux minn sekwestratarji ohrajn. Dan ghaliex minkejja li fis-seba (7) paragrafu tar-rikors jinghad li is-socjeta' sekwestrata (Atomos) ***"...ghandha kontijiet mal-esponenti, liema kontijiet komplessivament jikkontjenu fondi f' ammonti sostanzjali****", fil-fatt jirrisulta li dan mhux minnu.*

"Illi l-esponenti tinsab infurmata li is-socjeta sekwestrata imsemmija, fil-fatt kellha dawn id-depositi fil-pussess tal-bank Sekwestratarju u dan sal-20 ta' Ottubru 2018, meta l-Awtorita' ghas-Servizzji Finanzjarji ta' Malta harget id-direttiva li tirrisulta mid-dokument SB2 anness mar-rikors promotur.

"Illi permezz ta' dik id-direttiva, anzi Ordni tal-Awtorita' imsemmija, il-Persuna Kompetenti cioe' is-sekwestratarja EY (Ernst & Young), kellha:

"i) take charge of the assets of the bank........"

"ii) assume control of the Bank's business and to carry on such functions as the Authority may direct"

"Illi minn dan huwa car li gialadarba jidher li il-Bank Sekwestratarju m'ghandux iktar il-kontroll tal-fondi li jifformaw in-negozju tieghu allura lanqas m'ghandu fondi tad-debitrici tal-esponenti. Ghalhekk ma jistax jitqies li jintlaqat bil-konsegwenzi legali tal-Mandat, u per konsegwenza lanqas m'ghandu ir-rimedju tal-artikolu 281(1) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta a disposizzjoni tieghu.

"Illi minghajr pregudizzju xejn mir-ragunijiet moghtiija fir-rikors ma jimmeritaw konsiderazzjoni minn Din l-Onorabbli Qorti ukoll ghaliex jinoraw fatt essenzjali mis-sistema demokratiku li nghixu fiha li kulhadd huwa ugwali quddiem il-ligi, u ghalhekk il-ligi qeghda hemm ghal kullhadd minghajr distinzjoni.

"Illi ghalhekk ma hemm xejn indesiderabbli jew kontra l-ordni pubblika li persuna tinqeda, bhalma jaghmlu hafna drabi il-banek kredituri u ohrajn, bil-mezzi mahsuba mill-ligi taghna sabiex jottjeni rikonoxximent esekuttiv tal-krediti taghhom. Dan sabiex imbaghad jissfruttaw il-mezz li taghtiehom il-ligi sabiex jigbru flushom. Dan anke bil-kollaborazzjoni tad-debitur stess li jkollu interess jevita

kawzi u spejjes inutli, u li ma jiddistruggix rapporti kummercjali prezzjuzi ma' kreditur fornitur essenzjali ghalih.

"Illi tajjeb li wiehed jghid li huwa l-acipe tal-wicc tost li tipprova timputa xi tort lill-klient bankarju ATOMOS ghad-dewmien fil-processar tar-rilaxx ta' flusha. L-ewwelnett ghaliex, anke jekk dan kien rilevanti, il-Bank rikorrent konvenjentement naqas jghid li ir-rikjesta ghal dik l-informazzjoni intalbet biss fil-8 ta' Jannar, kwazi ***tlett xhur wara*** *li inharget id-direttiva ta' Awtorita Finanzjarja li warajha qed jinheba l-istess Bank.*

"Illi il-hsara lis-settur finanzjarju qed jkun kagjonat mhux minn proceduri taht il-Kapitolu 12, li dejjem tqiesu li huma "di ordine pubblico", izda minn iffirzar indiskriminat u ghal zmien twil u indefinit ta' fondi depositati mal-istess Bank li issa qed jopponi il-Mandat esponenti.

"Illi l-Bank sekwestratarju kien, u forsi ghadu(?), Bank licenzjat mill-Awtorita' Finanzjarja ta' Malta, li suppost kellha bhala ***rwol esistenzjali*** *taghha li taghmel monitoragg konsistenti mal-Bank u mhux tippermetti li jinholqu dubbji tant serji li jwasslu ghal mizuri drakonici bhala dawn mehuda fil-konfront tal-istess Bank bi hsara principalment lill-klienti bankarji, u xejn inqas lir-reputazzjoni ormai prekarja tas-settur bankarju Malti.*

"Illi l-insufficjenza tar-risorsi disponibbli lill-Awtorita' Finanzjarja u fil-kontrolli metodici li suppost li jsiru minnha mal-banek huwa suggett li gie trattat fil-media lokali recenti DOK TOM hawn anness.

"Ta' dawn in-nuqqasijiet m' ghandhomx jhallsu il-klienti u lanqas m' ghandu jigi permess li min huwa responsabbli jinheba wara is-setghat moghtija lilu bhala Awtorita' sabiex jiggustifika ruhu.

"Illi dan kollu qed jinghad sabiex dak kollu espost mill-Bank rikorrent jitqieghed fil-perspettiva korretta tieghu, u xejn iktar.

"Illi l-esponent ghamel is-sottomissjoni tieghu fl-ewwel paragrafu ta' din ir-risposta, ghaliex huwa ormai pacifiku fil-gurisprudenza ta' pajjizna li l-Artikolu 281(1) tal-Kapitolu 12 ma jistax jintuza ghall-iskop espress fir-rikors promotur.

"Illi bil-kliem "raguni valida skond il-ligi" ma tfissirx dak li pprova jghid li tfisser il-Bank rikorrent. B' dik l-interpretazzjoni kien jkun ser jinholoq mod gdid ghal kollox u inkonsentit sabiex titolu esekuttiv (inklux sentenza - ghaliex le?) jkun jista' jitwaqqa' b' mod sommarju.

"Illi l-Artikolu 218(1) jintuza biss f' kaz ta' "xi ghelt jew nuqqas fl-att ezkuttiv innifsu, li bis-sahha tieghu, l-parti interessata tista' ggarrab pregudizzju u dan billi jsir ezami formali tal-att li tieghu qieghed jintalab it-thassir."

> *"**Dan gie enunjcat ripetutament u awtorevolment mill-Qrati Taghna fil-kazijiet:** Prim' Awla - A.A.S.K. Enterprises Limited (C-32035) vs MORE Supermarkets (Fgura) Limited (C-61496) (Rik Nru: 28/2015/JZM) Dec 12/02/2015;*
>
> *"Prim Awla - Victor Fenech vs Anthony Fountain et (Rik Nru: 1818/11/MB) Dec 20/06/2012;*
>
> *"Prim Awla - Car Care Products Limited vs John Bugeja et (Rik Nru: 1248/2009/GC) Dec 12/02/2010;*
>
> *"Prim Awla - Ian Bartoli noe vs A Gatt trading Ltd (C-2384) et (Rik Nru: 1044/2010/AE) Dec 02/08/2011;*
>
> *"Appell Inferjuri - Awtorita' Marittima ta' Malta kontra Polidano Brothers Limited (Rik Nru: 91/2007/1/Philip Sciberras) Dec 09/01/2008;*
>
> *"Prim Awla - Edward Pavia vs Michael Sultana et (Rik Nru: 287/2005/PA/JRM) Dec 05/05/2005;*
>
> *"Appell Civili - Briffa vs Stones Proterties Limited noe (Kollez. Vol: LXXXIV.ii.1401) Dec 01/12/2000.*
>
> *"Ghaldaqstant it-talbiet rikorrenti ghandhom jigu michuda bl-ispejjes."*

"Rat li fis-seduta tas-6 ta' Marzu 2017 dehret ukoll Tania Ellul ghan-nom ta' Atomos Ltd, tat ruhha notifikata bir-rikors u l-avviz tas-smiegh fil-waqt li rrimettiet ruhha ghall-eventwali decizjoni tal-Qorti.

"Rat li Ernst & Young taw ruhhom notifikati bir-rikors u avviz tas-smiegh fis-seduta tas-6 ta' Marzu 2019. Ghall-imsemmija deher ukoll Ajay Rawwan.

"Rat li anke l-MFSA tat ruhha notifikata bir-rikors u avviz tas-smiegh fis-seduta imsemmija.

"Semghet ix-xhieda tal-imsemmi Ajay Rawwan fis-seduta fuq imsemmija.

"Rat id-dokumenti u l-atti kollha tar-rikors.

"Semghet lill-abbli difensuri tal-partijiet jittrattaw ir-rikors.

"Rat li ir-rikors thalla ghall-ghotja ta' digriet fil-miftuh kif jitlob l-artiklu 281 tal-Kap tal-Ligijiet ta' Malta ghall-lum.

"Il-Qorti tirrileva, li wara li r-rikors thalla ghad-digriet fil-miftuh fis-seduta tas-6 ta' Marzu 2019, fit-8 ta' Marzu 2019 dahlet nota tas-Socjeta` Atomos Ltd, li biha ghamlet xi osservazzjonijiet. Il-Qorti ma taqbel xejn li parti tippresenta noti ta' din ix-xorta ad insaputa tal-partijiet l-ohra, b'mod partikulari fi stadju daqstant inoltrat tal-proceduri aktar u aktar meta fis-seduta imsemmija, l-istess Socjeta` mhux biss dehret u rrimettiet ruhha ghall-eventwali decizjoni tal-Qorti izda sahansitra ddikjarat li ma ghandhiex provi xi tressaq. Ghaldaqstant il-Qorti qeghdha tordna l-isfilz ta' din in-nota.

"Ikkunsidrat

"Jibda biex jinghad li dak li pprovoka lill-Bank rikorrent jaghmel ir-rikors odjern kien il-hrug ta' mandat ta' sekwestru ezekuttiv mertu ta' dan ir-rikors, ottenut mis-Socjeta` GLD Services Ltd, li fih il-Bank inkwistjoni gie indikat bhala sekwestratarju dwar assi li ghandha s-Socjeta` Atomos ma' dak il-Bank. Il-Bank esponent, milqut kif inhu minn diversi direttivi tal-MFSA, kif jirrisulta anke mid-dokumenti esebiti (ara dokumenti minn a` fol 5 sa a` fol 12), sab ruhu f'morsa ta' ligijiet fejn ligi qed tghidlu jaghmel mod, u l-ohra mod iehor.

"Dan il-Bank jilmenta li ghalhekk jinsab kolpit minn diversi ordnijiet u sanzjonijiet mahruga ai termini tal-artiklu 4B tal-Kap 371 tal-ligijiet ta' Malta u huwa ukoll milqut mill-effetti tal-artiklu 376(1)(2)(d) tal-Kap 12 tal-ligijiet ta' Malta. Jilmenta li din il-kollizjoni ta' ligijiet gabitu f'sitwazzjoni, li jaghmel x'jaghmel, ser jaqlaghha minn kullimkien u dan ghaliex kull ligi tipprovdi sanzjonijiet severi b'konsegwenzi ta' nonadempjenza ta' ordni jew ohra.

"Minhabba f'hekk il-Bank rikorrent irrikorra ghar-rimedju li jaghti l-artiklu 281 tal-Kap 12 tal-ligijiet ta' Malta u qieghed jitlob, li l-mandat inkwistjoni jigi imhassar totalment jew parzjalment fil-konfront tieghu qua sekwestratarju.

"L-artiklu 281(1) tal-Kap 12 tal-ligijiet ta' Malta jiddisponi hekk:-

> *"Mingħajr preġudizzju għal kull jedd ieħor taħt din il-liġi jew xi liġi oħra, persuna kontra min jinħareġ att eżekuttiv jew xi persuna oħra interessata, tista' tagħmel rikors li jkun fih is-sottomissjonijiet kollha li tista' tkun tixtieq tagħmel flimkien mad-dokumenti kollha li jsostnu r-rikors lil dik il-qorti li tkun ħarġet dak l-att fejn titlob li l-att eżekuttiv jitħassar, sew għal kollox jew f'parti minnu biss, għal raġuni valida skont il-liġi."*

"Dan l-artiklu jiddisponi ukoll, li mhux biss is-Sekwestrat izda kull persuna ohra interessata tista' taghmel rikors fis-sens ta' dan l-artiklu. Din il-Qorti ma ghandha ebda dubbju, li l-Bank esponent bhala sekwestratarju jikkwalifika bhala persuna interessata. Izda l-Qrati taghna dejjem interpretaw il-kliem "raguni tajba" taht dan l-artiklu b'mod

pjuttost restrittiv, bl-oggettiv li ma tkunx frustrata c-certezza u stabbilita` ta' titoli esekuttivi fi kwistjonijiet ordinarji taht il-ligi generali.

*"Il-**Prim'Awla tal-Qorti Civili fid-decizjoni fl-ismijiet Edward Pace v. Michael Sultana et, Rik. Nru. 287/05 pronuncjata fil-5 ta' Mejju 2005** kellha hekk xi tghid dwar dan l-artiklu:-*

> *"Il-Qorti hija tal-fehma li l-ghan li ghaliha ddahlet din id-disposizzjoni fil-Kodici tal-Procedura huwa marbut ma' xi ghelt jew nuqqas fl-att ezekuttiv innifsu, li, bis-sahha tieghu, il-parti ezekutata tbati pregudizzju. Minn dak li jirrizulta minn ezami tad-dibattiti parlamentari li wasslu ghad-dhul ta' l-imsemmi artikolu fil-Kodici, ma kinitx il-fehma tal-legislatur li din il-procedura tintuza biex il-mandat jew att ezekuttiv iehor jigi attakkat jew imhassar ghal ragunijiet ta' kontestazzjoni li huma marbuta mal-mertu nnifsu li, bis-sahha tieghu, l-istess att ezekuttiv ikun inhareg. Kemm hu hekk, l-ewwel kliem tas-subartikolu (1) tal-artikolu 283A jaghmluha cara li r-rimedju moghti lir-rikorrent jinghata bla hsara ghal kull jedd iehor taht l-istess Kodici jew xi ligi ohra … ... l-ligi ma tghidx x'tista' tkun "raguni valida skond il-ligi", li nsibu fl-imsemmi artikolu. Madanakollu, in generali, jista' jinghad li mandat jista' biss jigi attakkat kemm-il darba jkun inhareg minn Qorti zbaljata jew jekk ikun hemm xi difett fil-forma. Meta l-ligi riedet tfisser f'liema cirkostanzi jista' jintalab il-hrug ta' Kontro-mandat, dan qalitu u fissritu b'reqqa, per ezempju, fl-artikolu 836, li jitkellem dwar Mandati kawtelatorji."*

"Il-Qorti hasbet fit-tul dwar dan l-aspett tal-ligijiet li ghandha quddiemha. Ezaminat anke il-Kap 371 tal-ligijiet ta' Malta, biex forsi tiskopri jekk hemmx xi provvediment li b'xi mod joffri soluzzjoni. Izda minn dan ma sabet xejn. Il-problema hija frott in-nuqqas ta' uniformita` u tfassil mijopiku tal-ligijiet fejn aktar mar-regolamentazzjonijiet qedghin isiru kumplessi, anqas qieghed ikun hemm koordinament bejn ligi u ohra, b'mod partikulari ghall-provvedimenti ta' armonizzazzjoni ta' varji ligijiet. L-uniku artiklu li jesisti f'Kap 371 tal-ligijiet ta' Malta huwa 35A(5)(6) huwa b'referenza ghall-konversjoni ta' multi li jistghu jingabru skont il-Kap 12 tal-ligijiet ta' Malta. Fil-waqt li fil-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta, l-uniku darba li hemm referenza ghall-Kap 371 hija l-ezenzjoni ta' depositu tal-ghotja ta' garanzija fil-kaz ta' appelli li jirrigwardaw lill-Bank Centrali. Kwantu ghal Kap 330 tal-ligijiet ta' Malta, anke dan ma joffri ebda soluzzjoni ghal din il-problema, hlief li fost ohrajn issir referenza ghal darba ohra ghal multi u ghas-sekwestru fi proceduri kriminali. B'danakollu dan ma jfissirx li minhabba deficjenza ta' disposizzjonijiet ghall-armonija tal-ligijiet, meta l-Qorti tirriskontra sitwazzjoni bhal dik li ghandha quddiemha, ma ghandhiex tkun hi li tqieghed ligijiet kontrapposti ghal xulxin fl-ordni gererkiku kif jixraq tal-ligijiet u b'mod razzjonali u li jaghmel sens.

"F'dan ix-xenarju, is-Socjeta` GLD Services Ltd fost ohrajn targumenta, li fid-dawl tas-Sentenzi succitati din il-Qorti ma ghandhiex tilqa' t-talba ghaliex il-mandat ta' Sekwestru inkwistjoni, inhareg mill-Qorti tajba u

ma hemm ebda difett fil-forma fis-sens kif jispjegaw il-Qrati fis-Sentenzi taghhom. Il-Bank minn naha tieghu wiegeb li jinsab f'sitwazzjoni li ma jistghax jaghmel l-impossibbli rinfaccjat kif inhu b'zewg ligijiet kontrapposti ghal xulxin. Jghid ukoll illi li kieku kellu jintlaqa' dan il-mandat ikunu frustrati l-iskopijiet li jrid jilhqu l-ligijiet in kwistjoni. Waqt it-trattazzjoni quddiem din il-Qorti, l-Bank Rikorrent jargumenta wkoll, li hawn si tratta ta' materja ta' ordni pubbliku u li ligi li tirregolah fis-sitwazzjoni, hija wahda ta' natura specjali. Ghalhekk il-Kap 371 tal-ligijiet ta' Malta ghandhom jiehdu precedenza fuq il-ligijiet ordinarji in linea mal-principju interprettativ f'sitwazzjoni simili ta' "lex specialis derogat generalis". B'hekk il-Bank rikorrent isostni, li dak li qieghed jitlob jaqa' fid-definizzjoni ta' raguni tajba skont dak l-artiklu.

"Jekk wiehed kellu jezami il-generalita` tad-direttivi mahruga kontra l-Bank rikorrent, l-ebda wahda ma hassret lil ta' qabilha, izda gew biss aggornati, b'mod partikulari fir-rigward tal-persuna kompetenti u cioe` id-ditta tal-Awdituri Ernst & Young. Jirrisulta li, fir-rejalta' il-Bank rikorrent ghadu fil-pussess assi, fost ohrajn dawk kolpiti bil-mandat ta' sekwestru mertu ta' dawn il-proceduri. Fil-fatt skont l-avviz a' fol 11, il-Bank inkwistjoni kellu jibda jaghmel kuntatt mal-accounts holders sabiex jibdew jigu rilaxxjati certu ammonti lid-depositanti.

"Fix-xhieda tieghu Ajay Rawwan waqt is-seduta fuq imsemmija ghidha car u tond li "the bank still exist and the assets or liabilities still reside with the Bank" (a` fol 48). Li ma kienx hekk, kieku l-Bank ma kienx jaghmel ir-rikors. "Huwa minnu li hemm process pjuttost pesanti ta' kif ghandhom jigu rilaxxjati l-assi mill-Bank lid-depositanti jew kredituri. Dan isehh wara skrutinju ta' process imsejjah "due diligence" permezz tal-istrutturi li tipprovdi l-ligi, f'cirkostanzi fejn l-assi tal-Bank ikunu milquta minn ordni ta' kongelament mahruga mill-Awtorita' Kompetenti.

"Il-problema tqum, bhal fil-kaz li ghandha quddiemha din il-Qorti, meta r-rilaxx tal-assi jkun jista' jintalab abbazi ta' ordni ta' Qorti kontra kull direttiva ta' kongelament ta' assi li tkun harget l-Awtorita` Kompetenti ai fini tal-Kap 371 tal-ligijiet ta' Malta. X'jigri jekk ir-rilaxx ikun qieghed jintalab b'konsegwenza ta' ordni tal-Qrati ordinarji taht artiklu 376(2)(d) u li skont artiklu 378(1) tal-Kap 12 tal-ligijiet ta' Malta li jiddisponi li:

> *"Sekwestratarju li, għalkemm ikun fil-pussess ta' flus jew ħwejjeġ oħra, ta' proprjetà tad-debitur, jew dovuti lid-debitur, li setgħu ġew issekwestrati bil-mandat, u li ma jagħmilx id-depożitu msemmi fl-artikolu 376 fi żmien il-perjodu hemm stipulat, ikun responsabbli għad-danni u l-imgħax favur il-kreditur u l-qorti tista', wara rikors magħmul għal dak il-għan mill-kreditur, toħroġ dawk l-ordinijiet li jistgħu jkunu meħtieġa, inkluż l-arrest personali tal-persuna għal perjodu li ma jaqbiżx it-tliet xhur, biex iġġiegħlu jiddepożita dawk il-beni "*

"Ma hemm ebda dubbju li din il-parti tal-ligi hija fi skontru dirett mad-direttivi tal-Awtorita' Kompetenti fit-termini ta' dak li jipprovdi il-Kap 371

tal-ligijiet ta' Malta. Il-Qorti l-anqas ma sabet xi risposta ghal dan il-kwezit fil-Kap 249 tal-ligijiet ta' dwar l-interpretazzjoni tal-ligijiet. Ghalhekk irid jigi stabbilit li jekk il-Kap 371 u Kap 330 tal-ligijiet ta' Malta humiex ligijiet specjali u/jew ta' ordni pubbliku u li allura jfisser li dawn jiehdu s-sopravvent gerarkiku fuq il-ligijiet generali interni tal-pajjiz .

"Ma hemm ebda dubbju li l-ligijiet inkwistjoni jirregolaw sitwazzjonijiet li ma humiex regolati mill-ligijiet generali u ordinarji tal-pajjiz. Dawn il-ligijiet huma principalment immirati lejn is-settur finanzjarju u bankarju, settur kumpless, mimli riskji finanzjarji, kemm ghall-individwu u b'mod partikolari ghas-Socjeta` ingenerali, b'effett pervasiv, kemm ekonomikament u anke socjalment. Ma humiex immirati biex iharsu l-individwu biss, izda b'mod partikolari lill-kollettivita` fis-sens kommunitarju tal-kelma. Di piu', anke jekk wiehed ihares lejn is-sensiela ta' direttivi u ligijiet tal-Unjoni Ewropeja li jissemmew f'dawn iz-zewg ligijiet, bl-obbligi li dawn ir-regolamenti li jgibu maghhom fil-kuntest tat-Trattat ta' Ateni, hija evidenti n-natura specjali ta' dawn il-ligijiet. Pero` dwar dan aktar 'l isfel.

*"In-natura specjali ta' dawn il-ligijiet giet ukoll rikonoxxuta fis-**Sentenza tal-Prim Awla Qorti Civili per Imhallef J. Zammit Mckeon fl-ismijiet All Invest Limited -vs- X et tat-30 ta' Marzu 2017** fejn intqal hekk:-*

> *"Dawn ir-regolamenti li gew mahruga mill-MFSA ghandhom is-sahha ta` ligi, u ghalhekk huma specjali ghaliex jirregolaw l-procedura li ghandha tigi segwita fl-ambitu tas-servizzi finanzjarji. Kumpannija li qed tipprovdi servizzi finanzjarji ghandha obbligi u kondizzjonijiet sabiex topera u li maghhom ghandha tottempera ruhha. Din il-Qorti m`ghandhiex l-icken sembjanza ta` dubju li dawn m`humiex obbligi li hija soggetta ghalihom fil-ligi ordinarja kwalsiasi socjeta` kummercjali."*

"Din Qorti hi ghalhekk ukoll tal-fehma, li dawn il-ligijiet huma ukoll ta' ordni pubbliku ghaliex joffru protezzjoni lis-Socjeta` in generali, fejn ghandek istituzzjonijiet finanzjarji, bhal ma huma l-Banek, repositarji ta' numru kbir ta' depositanti u li minnhom jghaddu flejjes li jistghu jaghtu lok ghall-investigazzjoni minhabba sorsi ta' natura suspettuza fid-dawl mhux biss tal-obbligi li ghandu l-Istat Malti lejn il-kollettivita` izda anke dawk l-obbligi li ghandu fil-kamp internazzjonali lejn stati ohrajn. Ghalhekk anke f'dan ir-rigward ghandek element qawwi ta' ordni pubbliku:-

"Dwar x'inhu l-Ordni Pubbliku, il-Galgano, "Diritto Privato" (2ediz. p.251 para 13.2) jghid "Nel suo insieme la formola legislativa esprime una esigenza di difesa dei valori fondamentali della societa': di difesa sia dei valori di natura collettiva, che attengono cioe' all pacifica e civile convivenza fra gli uomini e al loro progresso economico e sociale, sia di valori di natura individuale, relativi alla liberta', alla dignita', alla sicurezza dei singoli. L'ordine pubblico e' costituito da quelle norme, anch' esse imperative, che salvaguardano i valori fondamentali sopra

menzionati e che, tuttavia, non sono esplicitamente formulate dalle legge, ma che si ricavano per implicito dal sistema legislativo: dai codici e dalle altre leggi ordinarie e, sopratutto, dalla Costituzione. (ara ***Sentenza tal-Prim Awla per Imhallef Tonio Mallia tas-7 ta' Ottubru 2004 fl-ismijiet Francis Paris et -vs- Maltacom Plc.****).*

"L-element ta' ordni pubbliku jemergi ukoll mill-fatt, li kemm il-Kap 371 u anke Kap 330 tal-ligijiet ta' Malta, huma fost ohrajn imfassla fuq corpus ta' regolamenti tal-Unjoni Ewropeja. Anke l-istess artiklu 4B tal-Kap 371, li abbazi tieghu inhargu s-sanzjonijiet fil-konfront tal-Bank rikorrent huwa fost ohrajn imsejjes fuq wahda minn dawn id-direttivi u cioe` "Regulation (EU) No 575/2013 of the European Parliament and of the Council of 26th June 2013 on prudential requirements for credit institutions and investment firms and amending Regulation (EU) No 648/2012 Text with EEA relevance" . Issa l-Istat Malti bhala membru shih tal-Unjoni Ewropeja ghandu l-obbligu imnissel mit-trattat ta' Ateni tas-16 ta' April 2003, li jaccerta mhux biss li dawn ir-regolamenti jkunu implimentati, izda li ma jhalli xejn mill-ligijiet domestici jiffrustraw l-applikazzjoni taghhom. Di fatti artiklu 3 tal-Kap 460 tal-ligijiet ta' Malta jiddisponi hekk:-

> *"Mill-Ewwel ta' Mejju 2004, it-Trattat u atti eżistenti u futuri adottati mill-Unjoni Ewropea għandhom jorbtu lil Malta u għandhom ikunu parti mil-liġi domestika tagħha taħt il-kondizzjonijiet stipulati fit-Trattat.*
>
> *"(2) Kull dispożizzjoni ta' liġi li mid-data msemmija tkun inkompatibbli mal-obbligazzjonijiet ta' Malta taħt it-Trattat jew li tidderoga minn xi dritt mogħti lil xi persuna bit-Trattat jew taħtu għandha, safejn dik il-liġi tkun inkompatibbli ma' dawk obbligazzjonijiet jew safejn tkun tidderoga minn dawk id-drittijiet, tkun bla effett u ma tkunx tista' tiġi infurzata."*

"Ghalhekk fis-sitwazzjoni partikulari li ghandha quddiemha din il-Qorti, il-pronunzjamenti ta' dawn il-Qrati dwar x'tista' tkun raguni gusta ai fini tal-appikazzjoni tal-artiklu 281 ghandu jittiehed f'xenarju ta' sitwazzjoni ordinarja regolata mill-ligijiet generali u ordinarji tal-pajjiz. Ix-xenarju u materja li ghandha quddiemha din il-Qorti huwa ghal kollox straordinarju f'xibka ta' ligijiet specjali li certament ma kienux f'mohh dawk li pronunzjaw dawk is-Sentenzi. Irid jinghad ukoll li fir-rigward tas-sentenzi ta' dawn il-Qrati dwar l-applikazzjoni tal-artikolu 281 tal-Kap 12 tal-ligijiet ta' Malta lanqas ma jista' jinghad li l-kontestazzjoni tal-Bank rikorrent hija 'strico iure' marbuta mal-mertu tal-mandat. Il-kontestazzjoni hija wahda formali li tirrigwarda biss mhux il-mertu tal-mandat fih innifsu imma l-applikazzjoni ta' varji ligijiet li huma kontrapposti ghal xulxin. Ghalhekk il-Qorti hija tal-fehma li r-rikorrent ghandu ragun fl-ilment tieghu.";

4. L-appellanti ressqet appell mill-imsemmi provvediment b'Rikors tagħha tal-20 ta' Marzu, 2019, u li fih u għar-raġunijiet hemm imfissra, talbet li din il-Qorti biex tirrevokah;

5. L-appellat laqa' għal dan l-appell b'Risposta mressqa minnu fit-3 ta' April, 2019, li biha u għar-raġunijiet hemm imfissra, qal li din il-Qorti jmissha tiċħad l-appell;

6. L-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta (minn issa 'l hemm imsejħa "l-intervenuta") wkoll ressqet Risposta għall-Appell tal-appellanti fit-8 ta' April, 2019, qabel ma kienet talbet li titħalla tintervjeni, u li biha u għar-raġunijiet hemm imfissra wkoll qalet li l-Qorti ma jmisshiex tilqa' l-appell imressaq quddiemha mill-appellanti;

7. Fis-26 ta' April, 2019, l-appellanti ressqet rikors biex ir-Risposta tal-Awtorità titneħħa mill-atti ladarba dik l-Awtorità ma kinitx parti fil-każ. B'digriet mogħti waqt is-smigħ tas-7 ta' Mejju, 2019, din il-Qorti awtorizzat lill-Awtorità li tintervjeni *in statu et terminis*;

8. Semgħet it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet waqt is-smigħ tal-11 ta' Ġunju, 2019;

9. Rat l-atti kollha tal-Mandat;

10. Rat li l-appell tħalla għal-lum għas-sentenza;

Ikkunsidrat:

11. Illi l-**aggravji** tal-appellanti mid-deċiżjoni appellata jaqgħu taħt żewġ taqsimiet: fl-ewwel lok, tgħid li l-ewwel Qorti ma qalitx sewwa li l-appellat kien tabilħaqq "persuna interessata" biex tressaq it-talba għat-tħassir tal-Mandat; fit-tieni lok, tisħaq li ma kien hemm l-ebda "raġuni valida skond il-liġi" biex setgħet wasslet lill-ewwel Qorti biex tilqa' f'parti minnha t-talba tal-appellat;

12. Illi qabel ma l-Qorti tgħaddi biex tqis l-imsemmija aggravji, jidhrilha xieraq li tisħaq li l-proċedura mnedija taħt id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 281 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta tirrigwarda **atti** eżekuttivi u mhux **titoli** eżekuttivi u għalhekk, fi proċedura bħal dik, il-Qorti ma tidħolx fil-kwestjoni tas-siwi ta' xi titolu eżekuttiv li bis-saħħa tiegħu jkun inħareġ xi Mandat[4]. Fit-tieni lok, il-liġi trid ukoll[5] li ħadd ma jista' jagħmel oppożizzjoni għall-eżekuzzjoni ta' Mandat, ħlief wara li tkun saret l-eżekuzzjoni;

---

[4] Ara, per eżempju, App. Ċiv. **1.12.2000** fil-kawża fl-ismijiet ***Briffa vs Stones Properties Ltd. noe*** (Kollez. Vol: **LXXXIV.ii.1401**) u App. Ċiv. **25.5.2001** fil-kawża fl-ismijiet ***K.T.I. vs Serge*** (Kolleż. Vol: **LXXXV.ii.414**)

[5] Art. 276 tal-Kap 12

13. Illi fil-kwestjoni li l-Qorti għandha quddiemha, l-att eżekuttiv huwa l-Mandat ta' Sekwestru li l-eżekuzzjoni tiegħu ssir billi tingħata kopja tiegħu lis-sekwestratarju[6], kif fil-fatt sar f'dan il-każ ukoll. Madankollu, jirriżulta mill-atti li, sa minn xhur qabel ma nħareġ il-Mandat, l-appellat kien intlaqat minn Ordni maħruġ mill-Awtorità intervenuta f'Ottubru tal-2018 (u liema Ordni kien segwit b'oħrajn sa Jannar tal-2019[7]) taħt id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 29(1) tal-Att tal-1994 dwar il-Kummerċ Bankarju[8] li bih l-istess Awtorità kienet ħatret ditta ta' awdituri – Ernst & Young (EY) – biex tagħtiha pariri u ssegwi l-ħidma tal-Bank appellat. Bl-Ordni tal-20 ta' Ottubru, 2018[9], l-intervenuta żiedet il-ħatra ta' EY billi tagħatha li tieħu kontroll tal-assi tal-appellat biex jitħarsu l-interessi tad-depożitanti u li tassumi l-kontroll tan-negozju tal-Bank appellat u twettaq funzjonijiet oħrajn li l-intervenuta setgħet, minn żmien għal żmien, tindikalha. Fost tali direttivi, l-appellat kellu "*to refrain, cease and desist from affecting or processing any withdrawal or outward transfers from any accounts held by the Bank*";

14. Illi għal dak li jirrigwarda l-**ewwel aggravju** mid-deċiżjoni appellata, joħroġ ċar li l-appellanti hija tal-fehma li l-Bank appellat ma jikkwalifikax bħala "persuna interessata" għall-finijiet tal-artikolu 281 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta. Hija tgħid li, ladarba bl-Ordni maħruġ mill-intervenuta

---

6 Art. 377(1) tal-Kap 12
7 Dokti "SB1" sa "SB7" f'paġġ. 5 sa 12 tal-atti
8 Att XV tal-1994 (Kap 371)
9 Dok "SB2", f'paġġ. 6 – 7 tal-atti

it-tmexxija tal-Bank appellat għaddiet għand EY, l-appellat ma kellu l-ebda interess ġuridiku jitlob it-tħassir tal-Mandat billi dak l-Ordni effettivament neżżgħu mill-pussess u t-tmexxija tal-assi tal-Bank;

15. Illi għal dan l-aggravju l-appellat laqa' billi ċaħad għal kollox il-fehma tal-appellanti u seħaq li ma huwiex minnu li jonqos fih l-interess ġuridiku li jitlob it-tħassir tal-Mandat. Ċaħad ukoll l-argument tal-appellanti li l-Bank appellat tneħħa mill-pussess tal-assi depożitati miegħu;

16. Illi, min-naħa tagħha, l-intervenuta tilqa' għal dan l-aggravju billi tgħid li l-kriterju msemmi mill-appellanti tal-"pussess u kontroll tal-assi tad-debitur" huwa invenzjoni li ma ssibx postha fil-liġi għaliex l-artikolu 281 tal-Kapitolu 12 li taħtu nbdiet din il-proċedura ma jitlob l-ebda kwalifika bħal din għal min jista' jinqeda biha. Iżżid tgħid ukoll li l-Ordni li bih EY tqabbdet tieħu t-tmexxija tal-Bank appellat taħt dawk il-kundizzjonijiet speċifiċi ma temmewx il-personalità ġuridika tal-istess Bank u lanqas ħadulu l-ġid tiegħu;

17. Illi l-Qorti jidhrilha li dan l-aggravju mhuwiex mistħoqq u x'aktarx huwa fieragħ. Kif sewwa qalet l-ewwel Qorti u kif jgħid l-appellat, ma għandu jkun hemm l-ebda dubju li persuna li tkun sekwestratarja ta' Mandat eżekuttiv hija "persuna oħra interessata" għall-finijiet tal-artikolu

281(1) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta biex tinqeda b'dik il-proċedura ħalli titlob it-tħassir ta' Mandat bħal dak, sakemm ikun hemm iċ-ċirkostanzi maħsuba mil-liġi biex dan jista' jsir. Ladarba s-sekwestratarju f'Mandat huwa persuna milquta b'ordni tal-Qorti li tkun ħarġitu, dik il-persuna trid tingħata l-jedd li tkun f'qagħda li tirregola ruħha dwar ordni bħal dak. Meta ddaħħlu l-bidliet fil-liġi fl-2006 kien sewwasew minħabba f'ċirkostanzi bħal dawn li r-rimedju tal-artikolu 281 ingħata mhux biss lill-persuna li kontra tagħha jkun inħareġ il-Mandat imma lil oħrajn ukoll;

18. Illi, fit-tieni lok u b'riferenza għall-każ partikolari, il-Qorti ssib l-argument tal-appellanti kemm xejn kontradittorju ladarba ma fissritx għaliex dehrilha li kellha ssemmi lill-appellat fost is-sekwestratarji meta ntalab il-ħruġ tal-Mandat jekk kienet taf (u ma setgħetx ma tkunx taf) bl-Ordni u jekk dehrilha li dak l-Ordni kien neħħa mill-appellat kull sura ta' kontroll tal-assi (tal-eżekutata Atomos Limited) li sewwasew il-Mandat jitlob li jolqot. Jekk l-appellat kien sekwestratarju interessat, ma jistax ma jkunx ukoll "persuna interessata" għall-finijiet tal-artikolu 281. Fit-tielet lok u lil hinn mill-implikazzjonijiet legali marbuta ma' Ordni bħal dak li nħareġ mill-intervenuta taħt il-Kap 371 marbuta mar-restrizzjoni tal-liċenza tal-Bank appellat[10], il-Qorti mhijiex tal-fehma li l-appellat kien tabilħaqq tneżżà' mill-pussess tal-assi tiegħu, partikolarment fejn jidħlu d-depożiti

[10] Ara art. 29(3)(a) u (b) tal-Kap 371

tal-klijenti tiegħu u x-xhieda mressqa u l-ġrajja li seħħew wara l-ħruġ tal-Mandat jixhdu dan: il-kontrolli fuq it-tħaddim u t-tmexxija ta' dawk l-assi ma jikkwalifikawx fi tneħħija mill-pussess tagħhom u r-responsabbiltà li dak il-pussess inissel miegħu;

19. Illi għal dawn ir-raġunjiet, il-Qorti ssib li l-ewwel aggravju mhuwiex mistħoqq u sejra tiċħdu;

20. Illi għal dak li jirrigwarda t-**tieni aggravju**, l-appellanti tgħid li t-tħassir f'parti tal-Mandat bid-deċiżjoni appellata ġara li t-titolu eżekuttiv li hija tgawdi fuq l-eżekutata nġab fix-xejn u li ma kienx hemm raġunijiet tajbin biex isir dan. Hija żżid tgħid li Mandat eżekuttiv huwa ordni maħruġ minn Qorti u huwa fih innifsu ta' ordni pubbliku, minħabba li jagħti eżekuzzjoni għal titolu li l-liġi tikkunsidrah eżekuttiv. Hija tilminta mill-fatt li l-ewwel Qorti, wara li qieset li kien hemm skontru bejn liġijiet, għaddiet biex tat rimedju li ma kienx fis-setgħa ta' dik il-Qorti li tagħti, imma li jmissu jirregolah il-Leġislatur. Tkompli tgħid li l-Awtorità intervenuta qiegħda tqiegħed lilha nnifisha 'l fuq mil-liġi u titwebbel li l-ordnijiet tagħha huma aqwa minn dawk tal-Qrati;

21. Illi l-appellat iwieġeb għal dan l-aggravju billi jgħid li jekk kem-il darba fl-imgħoddi t-tifsira li l-Qrati taw lill-artikolu 281 kienet waħda dejqa u restrittiva, dan ma jfissirx li għandu jibqa' hekk ukoll illum fejn it-tifsira

tal-liġi ma għandhiex tkun imxekkla bil-preċedent. B'mod partikolari, fejn tfeġġ qagħda bħal dik li sab ma' wiċċu, l-appellat jgħid li ġie bejn ħalltejn jekk jobdix liġi u jikser l-oħra u dan joħloq "raġuni tajba" biżżejjed għall-finijiet tal-imsemmi artikolu 281 biex tintlaqa' t-talba tiegħu għat-tħassir tal-Mandat safejn jolqot lilu bħala sekwestratarju. Huwa jżid jgħid li, kieku l-Mandat kellu jitħalla fis-seħħ, dan se jfisser li se jimmina u jipperikola l-qafas regolatorju li fassal il-Leġislatur fil-Kapitolu 371 tal-Liġijiet ta' Malta. F'kull każ, jekk bejn liġi ġenerali u waħda speċjali jew dwar qasam partikolari ma jkunx hemm qbil, tgħodd dik speċjali, b'ħarsien tal-assjoma li "*lex specialis derogat generalis*". Jgħid li ċ-ċirkostanzi li jinsab fihom kienu joħolqu aktar minn "raġuni valida" waħda maħsuba mil-liġi biex wasslet lill-ewwel Qorti tordna t-tħassir tal-Mandat fejn għandu x'jaqsam hu;

22. Illi l-intervenuta wkoll laqgħet għall-istess aggravju billi qalet li tajjeb għamlet l-ewwel Qorti li, fid-dawl ta' dispożizzjonijiet tal-liġi li jiġbdu f'direzzjonijiet differenti, ħaddmet il-liġi li l-aktar kienet tgħodd għall-każ. Iżżid tgħid ukoll li mhux talli d-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu 371 tal-Liġijiet ta' Malta huma liġi speċjali meta mqabbla mad-dispożizzjonijiet ġenerali tal-liġi dwar il-Proċedura Ċivili, imma talli l-artikolu 29(5) tal-istess Att jagħmilha espressament ċara li dak li jgħid għandu jkollu effett minkejja kulma jista' jingħad taħt kull dispożizzjoni oħra ta' kull liġi u minkejja dak kollu li jinsab f'kull att, kuntratt, kitba jew dokument ieħor ikun liema jkun;

23. Illi l-Qorti ttenni li r-rimedju mogħti bl-artikolu 281 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta huwa speċifikatament dak li jara jekk att eżekuttiv, maħruġ wara ordni minn qorti u fuq is-saħħa ta' titolu eżekuttiv, għandux jitħassar, għal kollox jew f'biċċa minnu, fuq talba ta' xi persuna li tagħti lil dik il-Qorti raġuni valida għal tali tħassir;

24. Illi li l-għan li għalih iddaħħal ir-rimedju taħt l-artikolu 281 fil-Kodiċi tal-Proċedura huwa marbut ma' xi għelt jew nuqqas fl-att eżekuttiv innifsu, li, bis-saħħa tiegħu, il-parti eżekutata tbati preġudizzju u dan billi jsir eżami formali tal-att li tiegħu qiegħed jintalab it-tħassir[11]. Il-Qorti tistħarreġ li r-rekwiżiti mitluba mil-liġi għall-ħruġ tal-Mandat ikunu tħarsu u jkunu jidhru mill-att eżekuttiv innifsu, u li dak il-Mandat ma jkunx inħareġ b'mod abbużiv[12]. Kemm hu hekk, l-ewwel kliem tas-subartikolu (1) tal-artikolu 281 jagħmluha ċara li r-rimedju mogħti lir-rikorrent jingħata bla ħsara għal kull jedd ieħor taħt l-istess Kodiċi jew xi liġi oħra;

25. Illi, in ġenerali, jista' jingħad li Mandat jista' biss jiġi attakkat kemm-il darba jkun inħareġ minn Qorti żbaljata jew jekk ikun hemm xi difett fil-forma[13]. Għalhekk, l-istħarriġ li din il-Qorti trid tagħmel dwar it-talba

---

[11] App. Inf. PS **9.1.2008** fil-kawża fl-ismijiet ***Awtorita' Marittima ta' Malta vs Polidano Brothers Ltd***
[12] Ara P.A. GV **19.11.2008** fl-atti tar-rikors fl-ismijiet ***Kummissarju VAT vs Mark Grima et noe et***
[13] P.A. AJM **14.11.1994** fil-kawża fl-ismijiet ***Josephine Spiteri vs Anthony Perry et*** (degriet interlokutorju)

mressqa quddiemha għandu jkun wieħed fil-parametri stretti tal-azzjoni kif proposta. Xogħol il-Qorti f'din il-proċedura huwa li tara li tagħmel ħaqq mal-partijiet għaliex wara kollox, fi proċedura bħal din, ikun hemm dejjem xi titolu eżekuttiv (bħal sentenza, taxxa ġudizzjarja jew kuntratt) li minnu nnifsu jkun stabilixxa l-mertu tal-kwestjoni. Din il-Qorti, fl-istħarriġ li jmissha tagħmel fi proċedura bħal din, ma tinbidilx f'Qorti ta' reviżjoni ulterjuri tal-ilmenti fil-mertu dwar it-titolu li jkun;

26. Illi, b'żieda ma' dan, l-azzjoni maħsuba taħt l-artikolu 281 tgħodd fejn issir talba għat-tħassir, għal kollox jew f'parti minnu, tal-att eżekuttiv, u mhux fejn tintalab is-sospensjoni tal-effetti tiegħu[14]. Is-sospensjoni tal-effetti ta' Mandat tintalab b'azzjoni ordinarja quddiem il-Qorti kompetenti skond l-artikolu 156 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta[15];

27. Illi l-Qorti tagħraf li t-tifsir tal-liġi mill-qrati jimxi maż-żmien u fis-sistema Malti mhuwiex marbut tabilfors max-xejra jew is-saħħa ta' sentenzi li jkunu ngħataw qabel fuq il-kwestjoni. B'daqshekk ukoll ma jfissirx li meta tinqala' kwestjoni li dwarha ma tkunx ingħatat fehma minn qabel minn xi qorti, jintesa kulma jkun ingħad qabel u jitfasslu raġunamenti ġodda bil-ħsieb li jipprovdu rimedju għal kwestjoni bħal dik. Il-Qorti tgħid dan għaliex tagħraf li t-tħassir ta' Mandat eżekuttiv iġib

---

[14] Ara, b'eżempju, P.A. AJM **5.3.2001** fil-kawża fl-ismijiet ***Terranet Ltd vs Linknet Ltd. et***; u App. Ċiv. **5.2.2002** fil-kawża fl-ismijiet ***Persiano et vs Persiano*** (Kollez. Vol: **LXXXVI.ii.257**)
[15] App. Ċiv. **14.12.2018** fl-atti tal-Mandat Eżekuttiv fl-ismijiet ***Catherine Imperia Caruana vs Olena Caruana Verbytska***

miegħu effetti radikali li jeħilsu lill-parti eżekutata jew lil xi parti oħra mdaħħla fl-atti ta' dak il-Mandat mir-rabta tal-ordni li jkun ingħata bil-ħruġ tal-Mandat, u dan bil-konsegwenzi kollha li dan iġib miegħu għall-kreditur eżekutant;

28. Illi l-Qorti qiegħda tqis ukoll il-kwestjoni li tqajmet b'dan l-appell fid-dawl tal-messaġġ li jista' jingħata dwar is-saħħa u l-effettività fl-ordinament ġuridiku Malti għall-eżekuzzjoni ta' titoli eżekuttivi. Bħalma huwa tajjeb u xieraq li ma jsir xejn biex idgħajjef il-qafas regolatorju ta' monitoraġġ magħmul mill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti, hekk ukoll huwa tajjeb u meħtieġ li ma jsir xejn li jdgħajjef is-saħħa ta' ordnijiet eżekutttivi mogħtija mill-Qrati kompetenti;

29. Illi l-Qorti tqis li l-Ordni li ngħata lill-Bank appellat mill-Awtorità intervenuta huwa wieħed li, minnu nnifsu, jidher li huwa kawtelatorju u provviżorju, fis-sens li, wara li jsiru l-verifiki meħtieġa, l-istess Bank appellat jkun f'qagħda li jista' jerġa' jaċċetta l-istruzzjonijiet tal-klijenti tiegħu wara li dwarhom ikunu saru l-verifiki meħtieġa għall-finijiet kollha tal-Kapitolu 371. Tagħraf ukoll li l-ftuħ jew l-amministrazzjoni ta' kontijiet bankarji, ta' tifdil jew ta' titolu jikkostitwixxu "attività rilevanti" għall-finijiet tal-iskrutinju li awtorità bħalma hija l-intervenuta tista' twettaq dwar "kummerċ finanzjarju rilevanti"[16] bħalma huwa l-kummerċ bankarju taħt l-

[16] Ara reg. 2(1) tar-Regolamenti Kontra *Money Laundering* u Finanzjar ta' Terroriżmu (A.L. 372/2017)(L.S. 373.01)

Att għall-finijiet tal-Att kontra l-Ħasil tal-Flus[17]. Tqis ukoll li l-għan li għalih inħareġ l-Ordni mill-Awtorità intervenuta kien sewwasew dak li jħares l-interessi tal-klijenti tal-Bank appellat u mhux lill-imsemmi Bank;

30. Illi, min-naħa l-oħra, minkejja li l-artikolu 29(5) tal-istess Att jgħid li jgħodd fuq kull liġi oħra, imkien ma jipprovdi li istituzzjoni ta' kreditu jew bank imqiegħed taħt waħda miċ-ċirkostanzi maħsuba fid-dispożizzjonijiet ta' dak l-artikolu ma hija meħlusa milli tħares ordni ta' qorti jew li tista' ġġarrab ħsara jew sanzjoni jekk tħares ordni bħal dik. Qari tad-Direttiva relattiva[18] li minnha ttieħdu u kienu trasposti d-dispożizzjonijiet tar-Regolamenti msemmija mkien ma jsemmi ebda sanzjoni bħal dik[19];

31. Illi l-Qorti tqis ukoll li jekk kemm-il darba l-appellat kellu joqgħod għall-ordni tal-Qorti kif mogħtija fil-Mandat attakkat, ma kienx se jaqbad u jgħaddi l-fondi sekwestrati lill-eżekutata (Atomos Limited) u lanqas direttament lill-eżekutanti appellanti, imma jgħaddi biex jiddepożita dawk l-istess fondi taħt l-awtorita` tal-Qorti li ħarget il-Mandat , u wieħed jifhem li l-iżbank ikun awtorizzat biss hekk kif u meta ma jkunx hemm xi raġuni li timpedixxi milli dan isir (b'mod partikolari jekk il-proċess tal-aċċertament dwar il-kumpannija eżekutat Atomos Limited jilħaq jintemm u ma

[17] Att XIX tal-1994 (Kap 373)

[18] Ara Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju, 2015 (Ġ.U. 5.6.2015, L 141/73 *et seq*)

[19] Għall-kuntrarju, l-artikolu 58(5) (d) tar-Regolament jistipula li l-awtoritajiet kompetenti għandhom jeżerċitaw is-setgħat tagħhom li jimponu sanzjonijiet u miżuri amministrattivi f'konformita` ma' din id-Direttiva u mal-liġi nazzjonali, fi kwalunkwe mod fost dawn li ġejjin: .. .. .. (d) b'applikazzjoni lill-awtorijtajiet ġudizzjarji kompetenti.

jirriżultawx irregolaritajiet). Hawnhekk ukoll din il-Qorti ma tarax kif il-Mandat jew il-ħarsien tiegħu jistgħu jolqtu ħazin lill-Bank appellat, jew kif dan kollu jista' jwassal għat-tħassir tal-Mandat;

32. Illi, b'żieda ma' dan kollu, jekk it-tħassib li jsemmi l-Bank appellat bħala raġuni valida biex jitlob it-tħassir tal-mandat kien ir-rabta li huwa għandu bħala sekwestratarju biex jiddepożita l-fondi sekwestrati appartenenti lill-eżekutata, dan it-tħassib ma jidhirx li huwa fondat. Ladarba l-appellat huwa bank, jista' jwettaq id-dmirijiet tiegħu bħala sekwestratarju billi jiddikjara x'inhuma l-assi tad-debitur eżekutat li għandu f'idejh bla ħtiega li jiddepożitahom taħt l-awtorita` tal-Qorti[20] u sakemm ikun għadu għaddej il-proċess ta' aċċertament li jissemma fil-paragrafu ta' qabel dan;

33. Illi minn dan kollu, il-Qorti tasal għall-fehma li fil-każ li għandha quddiemha ma kienx hemm raġuni valida biex il-Mandat jitħassar lanqas fir-rigward tal-Bank appellat u għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti qiegħda ssib li dan l-aggravju huwa mistħoqq u sejra tilqgħu;

Decide

34. Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi l-appell billi:

[20] Ara *Proviso* tal-art. 378 tal-Kap 12.

Tilqa' l-appell tal-kumpannija eżekutanti GLD Services Limited u tħassar il-provvediment mogħti mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-13 ta' Marzu, 2019, fl-atti tal-Mandat Eżekuttiv fl-ismijiet premessi, safejn laqa' t-talba għat-tħassir tal-imsemmi Mandat, bl-**ispejjeż** kontra l-Bank appellat, filwaqt li dawk tal-ewwel istanza jibqgħu kif determinati fl-imsemmi provvediment. L-ispejjeż tal-Awtorità intervenuta jitħallsu minnha.

Joseph Azzopardi Prim Imħallef	Joseph R. Micallef Imħallef	Tonio Mallia Imħallef

Deputat Reġistratur
rm